

**Kuratorium Oświaty
w Szczecinie
Delegatura w Koszalinie**

**PROTOKÓŁ KONTROLI DORAŻNEJ 5533.79.2016.IKĆ/MRM
dotyczącej wdrażania programu poprawy jakości z przedmiotów
przyrodniczych w roku szkolnym 2015/2016**

Informacje o kontrolowanej szkole/placówce:

Nazwa i adres szkoły/placówki: Gimnazjum nr 3 im. Ratowników Morskich w Zespole Szkół w Dąbkach, ul. Darłowska 6
Telefon: 943148623 E-mail: sekretariat@dabki3.pl
Imię i nazwisko dyrektora: Wiesława Grabińska

Informacje o kontroli:

Nazwa i siedziba organu sprawującego nadzór pedagogiczny:
Kuratorium Oświaty w Szczecinie Delegatura w Koszalinie, ul. Wł. Andersa 34, 75 – 950
Koszalin
Telefon: 94 342 47 38 E-mail: koszalin@kuratorium.szczecin.pl

lp	Imię i nazwisko kontrolującego	Data wydania upoważnienia do przeprowadzenia kontroli	Numer upoważnienia do przeprowadzenia kontroli
1.	Izabella Karlińska-Ćwięka	6 października 2016r.	KO.I.5533.79.2016.IKĆ
2.	Małgorzata Radziwołek-Mikołajczyk	6 października 2016r.	KO.I.5533.79.2016.IKĆ

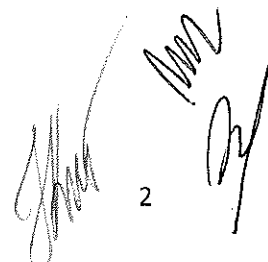
Termin rozpoczęcia kontroli: 13 października 2016r.
Termin zakończenia kontroli: 13 października 2016r.
Numer wpisu do rejestru kontroli organu sprawującego nadzór pedagogiczny: 79
Numer wpisu do rejestru kontroli szkoły lub placówki: 1/2016/2017

Kontrola dotyczy wdrażania programu poprawy efektywności kształcenia z przedmiotów przyrodniczych poleconego do realizacji przez Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty pismem KO-III.5521.108.2015.MZ z dnia 31 sierpnia 2015r. na lata szkolne 2015/2016-2017/2018.

Handwritten signatures and initials
1

Podczas kontroli:

1. Przeprowadzono rozmowę z p. Wiesławą Grabińską - dyrektorem zespołu szkół oraz p. Małgorzatą Miszczuk - wicedyrektorem zespołu szkół
2. Analizowano udostępnioną przez dyrektora dokumentację:
  - a) Pismo Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty KO-III.5521.108.2015.MZ z dnia 31 sierpnia 2015r. polecające opracowanie programu i harmonogramu poprawy efektywności kształcenia z przedmiotów przyrodniczych dla Gimnazjum nr 3 w Zespole Szkół w Dąbkach,
  - b) Harmonogram działań mających na celu poprawę efektywności kształcenia dla Gimnazjum nr 3 w Zespole Szkół w Dąbkach,
  - c) Program działań mających na celu poprawę efektywności kształcenia na rok szkolny 2015/2016,
  - d) Pismo Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty akceptujące program poprawy efektywności kształcenia z dnia 20 listopada 2015 r.
  - e) Sprawozdania nauczycieli z realizacji programu poprawy efektywności kształcenia opracowanego na rok szkolny 2015/2016,
  - f) Roczny plan nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły na rok szkolny 2015/2016,
  - g) Dzienniki zajęć lekcyjnych,
  - h) Dzienniki zajęć pozalekcyjnych,
  - i) Protokoły szkolenia rady pedagogicznej,
  - j) protokoły zespołu przedmiotowego,
  - k) teczki wychowawców,
  - l) protokoły z posiedzeń rady pedagogicznej,
  - m) sprawozdania pracy WDN,
  - n) sprawozdania z realizacji godzin realizowanych z art. 42 ustawy KN,
  - o) uchwała Rady Gminy Darłowo,
  - p) protokoły spotkań rady rodziców,
  - q) Dziennik pedagoga i psychologa,
  - r) Raporty z diagnoz wstępnych, bieżących i egzaminów próbnych,
  - s) przykładowe testy z kartotekami,
  - t) dokumentacja fotograficzna (gazetki, uroczystości, zdjęcia umieszczone na stronie internetowej szkoły),
  - u) przykładowe prace uczniów,
  - v) zeszyty uczniów,
  - w) plany pracy nauczycieli i przedmiotowe systemy oceniania.
  - x) Sprawozdanie z nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły za rok szkolny 2015/2016.

2

Opis ustalonego stanu faktycznego.

Informacje o realizacji zadań wdrożonych programów poprawy efektywności kształcenia

Lp.	Zadanie	Sposób realizacji	Termin realizacji	Efekty podjętych działań	Potwierdzenie realizacji
1.	Organizowanie pracy w szkole sprzyjającej podnoszeniu efektywności procesu kształcenia	Analiza i dostosowanie planów pracy (ramowe plany nauczania, rozkład materiału nauczania, tygodniowy rozkład zajęć, kalendarz imprez szkolnych) do możliwości i zainteresowań uczniów oraz pod kątem realizacji podstawy programowej.	Do 15 października 2015 r.	Zaktualizowano wiedzę nauczycieli o podstawie programowej i egzaminie gimnazjalnym. Uatrakcyjnienie zajęć poprzez stosowanie pomocy dydaktycznych i metod aktywizujących.	Sprawozdanie z nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły, dzienniki lekcyjne, rozkłady materiałów, obserwacje zajęć, pso,teczka wychowawcy, protokoły zespołu przedmiotowego
		Uzupełnienie (weryfikacja) w dzienniku ramowych planów nauczania oraz rozkładu nauczania Uwzględnienie w tygodniowym planie zajęć podstawowych zasad BHP		Planowanie realizacji podstawy programowej zgodnie ze szkolnym planem nauczania na etap edukacyjny i zasadami BHP	Dzienniki lekcyjne, arkusz organizacyjny szkoły, protokół PSSE w Sławnie z dnia 2 września 2015r.
		Organizacja i prowadzenie zajęć dla uczniów ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi.	Wrzesień 2015 Cały rok 2015/2016	Organizacja zajęć specjalistycznych, poprawa wyników nauczania uzyskiwanych przez słabszych uczniów	Dzienniki zajęć specjalistycznych, diagnoza osiągnięć uczniów
		Organizacja czasu pracy pozwalająca na bezpośredni kontakt z nauczycielami, uczniami i rodzicami.	Wrzesień 2015 Cały rok 2015/2016	Eliminowanie niepożądanych postaw uczniów. Konsekwentne egzekwowanie od uczniów ustalonych zasad. Lepszy przepływ informacji. - dziennik elektroniczny, zeszyty korespondencji z rodzicami	Strona internetowa szkoły, dziennik elektroniczny, teczka wychowawcy klasy.
		Informowanie na bieżąco rodziców o wynikach kształcenia, omawianie wyników egz. próbnych i egzaminu gimnazjalnego w szkole w stosunku do wyników w rejonie i kraju	Do dwóch tygodni po badaniach w roku szkolnym 2015/2016	Zwiększenie świadomości i współodpowiedzialności rodziców za wyniki kształcenia.	Spotkania z rodzicami, dziennik pedagoga, spotkania indywidualne z rodzicami
Modyfikacja systemu oceniania - wprowadzenie na lekcjach elementów	Wrzesień/ październik	Zmiany sposobu myślenia nauczyciela o	Szkolenie rady pedagogicznej (teczka szkoleniowych spotkań rady), zeszyty uczniowskie, obserwacja		

		oceniania kształtującego: cele lekcji, nacobezu Formułowanie i zapisywanie pod tematem lekcji celów lekcji zgodnie z zasadami oceniania kształtującego.	2015 Cały rok 2015/2016	swojej i ucznia roli w procesie kształcenia umiejętności i zdobywania wiedzy.	zajęć, dzienniki zajęć.
		Kontrola prac zespołu przedmiotowego pod kątem badania osiągnięć edukacyjnych uczniów.	Styczeń 2016, czerwiec 2016	Uzyskanie wniosków do dalszej pracy.	Protokoły spotkań zespołu przedmiotowego z 8 stycznia 2016r, 31 marca 2016r, 17 czerwca 2016r.
		Diagnoza środowiska rodzinnego uczniów.	Do 15 października 2015r.	Uzyskanie informacji nt. warunków domowych uczniów, możliwość wsparcia uczniów.	Charakterystyka klasy przygotowany przez wychowawcę klasy i pedagoga na podstawie przeprowadzonych ankiet.
		Zaplanowanie obserwacji, w tym diagnozujących nastawionych na sprawdzenie osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz stosowanych metod aktywizujących i wdrażania motywujących sposobów oceniania, Budowanie przez nauczycieli poczucia własnej wartości u uczniów i motywowanie ich do działań na rzecz zwiększenia swoich kompetencji poprzez częstsze nagradzanie , (dyplom uznania dla ucznia i rodzica, pochwała dyrektora na forum szkoły, nagroda rzeczowa), ocenianie nawet drobnych osiągnięć.	Do 15 października 2015 r. Cały rok 2015/2016	Uzyskanie informacji do diagnozy lub efektów pracy nauczycieli. Zwiększenie motywacji uczniów do wyteżonej pracy w zespołach klasowych jak również poszczególnych uczniów.	Plan nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły (harmonogram obserwacji), sprawozdanie dyrektora szkoły z nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły (protokół posiedzenia RP z 25 sierpnia 2016r.).
2.	Poprawa frekwencji na zajęciach edukacyjnych, otoczenie opieką uczniów z trudnych środowisk społecznych	Sporządzenie miesięcznych zestawień frekwencji uczniów w celu wyodrębnienia szczególnych przypadków nieuczestniczenia uczniów na zajęcia edukacyjne. Pomoc w nauce podczas pobytu uczniów w bibliotece i świetlicy. Pomoc w uzyskiwaniu przez rodziny wsparcia materialnego – współpraca odpowiednimi instytucjami.	Jeden raz w miesiącu 2015/2016 Wg regulaminów instytucji udzielających pomocy. W roku szkolnym 2015/2016	Zmniejszenie absencji uczniów. Poprawa efektywności kształcenia.	Analiza frekwencji uczniów (semestralna i roczna), dzienniki lekcyjne, sprawozdanie Szkolnego Kola Caritas, sprawozdanie opiekuna ZHP, sprawozdanie pedagoga i nauczyciela świetlicy.
3.	Badanie osiągnięć edukacyjnych uczniów.	Analizowanie przez nauczycieli osiągnięć uczniów w danym zespole klasowym i wyciąganie wniosków z własnej pracy, modyfikowanie metod i form pracy. Diagnoza wstępna dla klas pierwszych - testy sprawdzające dla klas	Cały rok 2015/2016 Do 15 października 2015 r. kl.I Czerwiec 2016r.	Nauczyciele, uczniowie, rodzice mają obraz wiedzy i umiejętności uczniów. Sprawdzenie stopnia opanowania poszczególnych treści nauczania. Uczniowie,	Opracowania wyników diagnoz przeprowadzonych na początku i na końcu roku szkolnego z wykorzystaniem m.in. Wydawnictwa Nowa Era, badanie osiągnięć edukacyjnych uczniów - test z rekomendacjami (opracowanie wyników w odniesieniu do każdego ucznia).

7

		<p>pierwszych – diagnoza roczna</p>		<p>nauczyciele i rodzice posiadają wiedzę nt. braków w wiadomościach i umiejętnościach poszczególnych uczniów.</p> <p>Uczniowie przyzwyczajają się do sprawdzianów (poprzez ich częste stosowanie i analizę).</p>	
4.	<p>Zwiększenie rytmiczności bieżącego oceniania osiągnięć uczniów.</p>	<p>Ustalenie wymagań edukacyjnych z przedmiotów przyrodniczych oraz form i sposobów sprawdzania wiedzy i umiejętności.</p>	<p>Do 15 października 2015 r.</p>	<p>Uczniowie systematycznie przygotowują się do zajęć.</p>	<p>Przedmiotowe systemy oceniania, uchwała RP z 16 marca 2016r. zmieniająca zasady oceniania aktywności uczniów</p>
		<p>Przestrzeganie zgodnie z zapisem zmian w WSO minimalnej liczby prac kontrolnych z poszczególnych przedmiotów w ciągu dnia, tygodnia, semestru.</p>	<p>Cały rok 2015/2016</p>	<p>Ocena zachęca uczniów do dalszego wysiłku.</p>	<p>Plan nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły - kontrola dzienników lekcyjnych pod kątem systematyczności oceniania i zgodności oceniania z PSO i WSO.</p>
		<p>Posługiwanie się przy ocenianiu kryteriami egzaminacyjnymi.</p>	<p>Cały rok 2015/2016</p>	<p>Ocenianie egzaminacyjne zbieżne z ocenianiem bieżącym.</p>	<p>Plan nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły - kontrola dzienników lekcyjnych pod kątem zgodności oceniania z PSO i WSO.</p>
		<p>Zapisanie harmonogramu pisemnych prac kontrolnych w planach pracy nauczycieli.</p>	<p>Do 15 października 2015r.</p>	<p>Rzecznie zaplanowane oraz przygotowane prace pisemne.</p>	<p>Plan nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły - kontrola planów pracy nauczycieli., sprawozdania nauczycieli.</p>
		<p>Systematyczne ocenianie uczniów zgodnie z PSO.</p>	<p>Cały rok 2015/2016</p>	<p>Ocena zachęca uczniów do dalszego wysiłku.</p>	<p>Obserwacje, dzienniki lekcyjne, sprawozdanie z planu nadzoru dyrektora szkoły.</p>
5.	<p>Doskonalenie umiejętności formułowania definicji pojęć i stosowania terminów w praktyce.</p>	<p>Motywowanie uczniów do powtarzania poznanych pojęć poprzez: zadania domowe, kartkówki, gazetki ściennie.</p>	<p>Cały rok 2015/2016</p>	<p>Wzrost stopnia opanowania podstawowych pojęć i kluczowych umiejętności z poszczególnych przedmiotów.</p>	<p>Sprawozdania nauczycieli, przykładowe prace długoterminowe uczniów, dokumentacja fotograficzna gazetek szkolnych, udział uczniów w Zachodniopomorskim Festiwalu Nauki, Dzień z nauką - organizowany wspólnie firmą EDU-FUN , spotkania: ludzie z pasją.</p>
6.	<p>Kształcenie umiejętności rozwiązywania zadań otwartych i problemowych.</p>	<p>Rozwiązywanie przez uczniów zadań różnymi metodami na zajęciach dodatkowych, w zadaniu domowym. Ujęcie na sprawdzianie zadania problemowego/ otwartego.</p>	<p>Cały rok 2015/2016</p>	<p>Uczeń poznaje i stosuje różne metody rozwiązywania zadań, nabiera nawyku sprawdzania poprawności rozwiązania zadania. Uczeń zna kryteria oceniania zadań problemowych i otwartych.</p>	<p>Nadzór pedagogiczny dyrektora szkoły - kontrola PSO i dzienników lekcyjnych, obserwacje zajęć, dziennik zajęć pozalekcyjnych</p>

7.	Rozwiązywanie zadań testowych.	Wykorzystanie na zajęciach dodatkowych przykładowych zadań opracowanych przez wydawnictwa lub IBE i własnych zestawów zadań.	Cały rok 2015/2016	Uczeń zapoznaje się z formą zadań, uczy się odpowiedniego sposobu ich rozwiązywania i zapisywania.	Przykładowe testy wykorzystywane przez nauczycieli
8.	Kształcenie umiejętności planowania i przeprowadzania doświadczeń.	Rozwiązywanie zadań wymagających planowania i przeprowadzania doświadczeń. Prawidłowe przeprowadzanie i dokumentowanie doświadczeń Fizyka - 14 doświadczeń na etap edukacyjny pod nadzorem nauczyciela. Chemia – co najmniej 10 doświadczeń na etap edukacyjny. Biologia – co najmniej 5 doświadczeń i co najmniej 4 obserwacje na etap edukacyjny.	Cały rok 2015/2016	Uczeń planuje i przeprowadza doświadczenia wg poznanych zasad oraz formuluje wnioski.	Sprawozdania nauczycieli za rok szkolny 2015/2016
9.	Kształcenie umiejętności interpretacji tekstu popularno-naukowego.	Rozwiązywanie zadań, w których wymagana jest interpretacja tekstu popularno-naukowego do poprawnego rozwiązania zdania. Wnikliwe czytanie i analizowanie informacji zawartych w tekstach, tabelach, wykresach, itp.	Cały rok 2015/2016	Uczeń uważnie czyta polecenia oraz dokładnie zapoznaje się z treścią zadania. Uczeń interpretuje tekst popularno-naukowy i rozwiązuje zadania.	Sprawozdania nauczycieli za rok szkolny 2015/2016
10.	Systematyczne sprawdzanie prac domowych. Zlecenie dodatkowych prac z zakresu różnych dziedzin w ramach pracy domowej uczniów.	Stopniowanie trudności zadań. Przygotowanie referatów, prac pisemnych wykorzystując różne źródła informacji.	Cały rok 2015/2016 Co najmniej jedna praca w każdym semestrze. 2015/2016	Uczeń systematycznie odrabia pracę domową i doskonali umiejętność posługiwania się fachową terminologią i stosuje ją do rozwiązywania zadań.	Dzienniki lekcyjne, prace długoterminowe uczniów.
11.	Modyfikowanie i wzbogacanie oferty zajęć pozalekcyjnych, Organizacja procesu nauczania uwzględniająca potencjał każdego ucznia.	Stworzenie wszechstronnych warunków indywidualnego rozwoju w pracy z uczniem zdolnym poprzez modyfikację metod i sposobów kształcenia (kół zainteresowań, zajęcia wyrównawcze, dni z nauką z firmą Edu – Fun, udział w Festiwalu Nauki na Politechnice Koszalińskiej). Pozyskanie dodatkowych godzin z organu prowadzącego na realizację zajęć dydaktyczno-wyrównawczych z przedmiotów	Wrzesień 2015/2016 Cały rok 2015/2016 Grudzień 2015 Październik 2015 Październik 2015	Uczniowie biorą udział i odnoszą sukcesy w konkursach i zawodach. Zaszczepienie w dzieciach zamiłowania do nauki, Uczniowie biorą udział w warsztatach naukowych, poprzez zabawę uczą się chemii,	Dzienniki zajęć - realizacja dodatkowych godzin z przedmiotów przyrodniczych przyznanych przez organ prowadzący szkołę, Arkusze obserwacji zajęć, sprawozdane opiekuna SU (pomoc koleżeńska), Karta wycieczki.

		<p>przyrodniczych. Pozyskiwanie środków na dodatkowe zajęcia, pomoce wycieczki, imprezy.</p> <p>Organizowanie pomocy koleżeńskiej.</p>	<p>Cały rok 2015/2016</p> <p>Cały rok 2015/2016</p>	<p>geografii, fizyki i biologii, Pod okiem naukowców wykonują ciekawe doświadczenia przyrodnicze Uczeń pomagający wzbogaca i utrwala swoją wiedzę, a uczeń wspomagany nadrabia zaległości. Uczniowie aktywnie uczestniczą w zajęciach pozalekcyjnych.</p>	
12.	Stosowanie metod aktywizujących uczniów.	<p>Stosowanie efektywnych form i metod pracy odpowiednich do realizacji podstawy programowej. Dostosowanie metod aktywizujących do możliwości i potrzeb uczniów.</p>	<p>Cały rok 2015/2016</p> <p>Cały rok 2015/2016</p>	<p>Uczniowie są zmotywowani do efektywniejszej pracy. Zajęcia są atrakcyjne i ciekawe.</p>	<p>Teczka rad szkoleniowych - szkolenie 21 stycznia 2016r, 24 czerwca 2016r. Arkusze obserwacji</p>
13.	Dzielenie się wiedzą i doświadczeniem.	<p>Udział i prowadzenie lekcji otwartych wg harmonogramu opracowanego przez dyrektora w planie nadzoru pedagogicznego na dany rok szkolny</p> <p>Modyfikowanie opracowanych w zespole nauczycieli przedmiotów matematyczno-przyrodniczych zestawu ćwiczeń i zadań prowadzących do realizacji zadań egzaminacyjnych zgodnych z nową podstawą programową oraz materiałów wyrównawczych dla uczniów z trudnościami.</p>	<p>Wg harmonogramu Cały rok 2015/2016</p> <p>Do 31 października 2015r.</p>	<p>Zwiększenie efektywności ukazywania zastosowania i znaczenia nowych wiadomości i umiejętności.</p> <p>Nauczyciele wypracowują wspólne działania.</p>	<p>Harmonogram lekcji otwartych, sprawozdanie z planu nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły, lekcje otwarte prowadzone dla nauczycieli stażystów i kontraktowych.</p>
14.	Doskonalenie nauczycieli.	<p>Szkolenie z zakresu oceniania kształtującego dla nauczycieli.</p> <p>Szkolenie z zakresu stosowania metod aktywizujących Pozostałe szkolenia, które zostaną zaproponowane przez nauczycieli przy współpracy z CEN Koszalin</p>	<p>Wrzesień 2015 r.</p> <p>Grudzień 2015</p> <p>Według harmonogramu w roku 2015/2016</p>	<p>Nauczyciele pozyskują wiedzę i umiejętności z zakresu oceniania kształtującego i stosowania metod aktywizujących.</p> <p>Doskonalenie warsztatu pracy nauczycieli.</p>	<p>Protokoły spotkań rady pedagogicznej - (10 spotkań), sprawozdanie WDN (szkolenia zewnętrzne), arkusze autoanalizy pracy nauczyciela.</p>
15.	Indywidualizacja	<p>Dostosowanie wymagań do praktycznych możliwości</p>	<p>Cały rok 2015/2016</p>	<p>Uczniowie wyróżniają</p>	<p>Dzienniki zajęć specjalistycznych, gablota osiągnięć uczniów,</p>

	procesu nauczania uczniów z opiniami PPP oraz uczniami zdolnymi.	uczni, mając na uwadze jego trudności. Dodatkowe zajęcia korekcyjno – kompensacyjne, wyrównawcze oraz dla uczniów ze szczególnymi zdolnościami.		poziom wiedzy w klasie, uzupełniając zakres wiadomości i umiejętności z podstawy programowej. Uczniowie zdolni poszerzają i utrwalają materiał z podstawy pr.	sprawozdania nauczycieli, arkusze autoanalizy nauczycieli, PSO, dziennik pedagoga szkolnego i dziennik psychologa szkolnego, lista stypendystów.
16.	Współpraca z rodzicami w zakresie współodpowiedzialności za rzeczywisty poziom nabytych przez dziecko wiadomości i umiejętności	Uświadomienie rodzicom, jakie czynniki mają wpływ na osiągnięcia uczniów - frekwencja, systematyczna praca dziecka, warunki indywidualne, motywacje dziecka, system wychowawczy i zaangażowanie rodziców (krótkie warsztaty dla rodziców w ramach zebrań z rodzicami przeprowadzone przez pedagoga). Zapoznanie rodziców z zadaniami wynikającymi z programu i przeznaczonymi do realizacji przez nich. Oczekiwanie od rodziców informacji zwrotnej po zapoznaniu się z uwagami nauczyciela. Systematyczna kontrola uczęszczania dziecka na zajęcia. Udzielanie w sposób zrozumiały i przyjazny informacji i wyjaśnień o wynikach przeprowadzonych egzaminów, testów diagnozujących oraz o mocnych i słabych stronach diagnozowanej grupy i poszczególnych uczniów.	Wrzesień 2015 Listopad 2015 Grudzień 2015 Styczeń 2016 Marzec 2016 Maj 2016 Cały rok 2015/2016	Rodzice współpracują ze szkołą w rozwiązywaniu problemów szkolnych, Motywują i wspierają swoje dzieci w procesie uczenia się, Indywidualnie pracują z dzieckiem w domu, Mają świadomość odpowiedzialności za wyniki nauczania, Nabywają wiedzę i umiejętności pracy z dzieckiem w domu.	Dzienniki lekcyjne,teczka wychowawcy lasy , dziennik pedagoga szkolnego i dziennik psychologa szkolnego, dokumentacji ewaluacji wewnętrznej, ankiety, zeszyty korespondencyjne,
17.	Ewaluacja PSO	Modyfikacja PSO ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności określonych w wymaganiach egzaminacyjnych. Wprowadzenie elementów oceniania kształtującego. Dostosowanie wymagań do potrzeb i możliwości uczniów z dysfunkcjami. Kryterialne ocenianie prac uczniów.	Czerwiec 2016	Uczniowie znają stawiane przed nimi cele uczenia się i formułowane wobec nich oczekiwania, kryteria oceniania, swoje mocne i słabe strony. Uczniowie są oceniani sprawiedliwie i znają oczekiwania nauczyciela.	Sprawozdania nauczycieli za rok szkolny 2015/2016.

8

Szczegółowa analiza realizacji programu poprawy efektywności kształcenia z zakresu przedmiotów przyrodniczych za rok szkolny 2015/2016:

1. Organizowanie pracy w szkole sprzyjającej podnoszeniu efektywności procesu kształcenia

- wprowadzenie do szkolnego planu nauczania dodatkowych godzin przydzielonych na realizację programu poprawy efektywności kształcenia,
- analiza rozkładów materiału nauczania pod kątem dostosowania ich do specyficznych możliwości uczniów z uwzględnieniem wybranego programu,
- dostosowanie wybranych programów nauczania oraz rozkładów materiału do szkolnych planów nauczania,
- planowanie w tygodniowym planie zajęć przedmiotów przyrodniczych zgodnie z zasadami bhp,
- dostosowanie Harmonogramu imprez szkolnych do planu pracy szkoły oraz programu współpracy szkoły z instytucjami wspierającymi z uwzględnieniem treści podstawy programowej z przedmiotów przyrodniczych,
- efektywne wykorzystanie pomocy dydaktycznych jako wsparcie procesu lekcyjnego
- organizacja szkoleń rady pedagogicznej z zakresu realizacji podstawy programowej, z uwzględnieniem realizacji zalecanych warunków, oceniania kształtującego,
- wdrożenie elementów oceniania kształtującego do wewnątrzszkolnego oceniania,
- organizacja pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w nauce,
- bieżące informowanie rodziców uczniów klasy pierwszej o stopniu realizacji działań podejmowanych w celu poprawy wyników egzaminu zewnętrznego,
- wzmocnienie nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły (obserwacja zajęć pod kątem metod aktywizujących i wdrażania motywujących sposobów oceniania),
- wdrożenie systemu motywowania uczniów za wyniki w nauce i szczególne osiągnięcia (stypendia Wójta Gminy Darowo, nagrody rzeczowe).

Dokumenty:

- szkolny plan nauczania,
- decyzja organu prowadzącego o przyznaniu godzin dodatkowych.
- rozkłady materiału i PSO z przedmiotów przyrodniczych;
- dziennik - szkolny plan nauczania (s.5), tygodniowy plan zajęć lekcyjnych (s.4), wycieczki szkolne i wydarzenia z życia klasy (s.9), tematyka zebrań z rodzicami i lista obecności na zebraniach w roku szkolnym (s.12-13);
- dzienniki zajęć korekcyjno – kompensacyjnych, zajęć dydaktyczno – wyrównawczych;
- dostosowania wymagań edukacyjnych w PSO poszczególnych przedmiotów;
- protokół z zebrania rodziców (18.12.2015) – teczka wychowawcy;

- notatka z obserwacji lekcji, zeszyt – ocenianie kształtujące;
- protokoły zespołu przedmiotowego;
- teczka wychowawcy oraz plan pracy wychowawcy;
- notatka z 22. 09. 2016 roku – metody aktywizujące i wdrażanie motywujących sposobów oceniania z fizyki;
- protokół zebrań Rady Pedagogicznej nr 1/2015-16, nr 6/ 2015 – 16,
- teczka rad szkoleniowych .
- statut szkoły;
- punktowy system oceniania zachowania
- regulamin przyznawania stypendiów i nagradzania.

2. Poprawa frekwencji na zajęciach edukacyjnych, otoczenie opieką uczniów z trudnych środowisk społecznych

- program poprawy efektywności frekwencji,
- miesięczne zestawienia frekwencji uczniów,
- wzmocnienie nadzoru wychowawcy we współpracy z pedagogiem szkolnym nad uczęszczaniem uczniów na zajęcia,
- wzmocnienie współpracy z rodzicami w celu poprawy frekwencji (plan pracy wychowawcy)
- wzmocnienie roli świetlicy szkolnej dla uczniów gimnazjum (zajęcia z odrabiania prac domowych z matematyki i języka polskiego oraz inne formy zajęciowe: gry i zabawy grupowe, zajęcia audiowizualne, zajęcia sportowe i ruchowe na świeżym powietrzu),
- wzmocnienie bieżącej współpracy z GOPSeM i Szkolnym Kołem „Caritas” i ZHP w celu otoczenia opieką uczniów z trudnych środowisk społecznych (obiady, przybory i podręczniki szkolne, paczki żywnościowe – świąteczne, zakup potrzebnej odzieży, bezpłatne kolonie letnie, sponsorowane wyjazdy na ferie zimowe)

Dokumenty:

- program poprawy frekwencji,
- plan pracy wychowawcy klasy,
- plan nadzoru dyrektora,
- plan pracy świetlicy, plan pracy pedagoga szkolnego i dziennik pedagoga,
- dziennik lekcyjny – ind. kontakty z rodzicami (s.14),
- sprawozdanie pedagoga szkolnego z realizacji godzin z art.42 KN,
- sprawozdania SKC,
- sprawozdania opiekuna ZHP,

3. Badanie osiągnięć edukacyjnych uczniów

- opracowanie harmonogramu badań osiągnięć uczniów z uwzględnieniem planu pracy WDN,
- analiza wyników sprawdzianu po klasie szóstej wraz z opracowaniem wniosków,
- przeprowadzenie diagnoz „na wejściu” z przedmiotów przyrodniczych

- wykorzystanie wyników diagnoz z innych przedmiotów, w celu planowania realizacji podstawy programowej z przedmiotów przyrodniczych z uwzględnieniem treści z innych przedmiotów,
- modyfikacja metod i form pracy z uwzględnieniem oceniania kształtującego oraz metod aktywizujących,
- bieżące informowanie rodziców o wynikach diagnoz i postępach w nauce ich dzieci.

Dokumenty:

- harmonogram badań osiągnięć uczniów,
- raport ze sprawdzianu po klasie szóstej wraz z opracowaniem wniosków,
- sprawozdania i wnioski z diagnoz,
- sprawozdania nauczycieli z realizacji poprawy wyników kształcenia z przedmiotów przyrodniczych,
- protokół z zebrania rodziców (29.10 2015),
- dziennik lekcyjny - tematyka zebrań z rodzicami i lista obecności na zebraniach w roku szkolnym (s.12-13),
- przykładowy test z biologii.

4. Zwiększenie rytmiczności bieżącego oceniania osiągnięć uczniów

- zapoznanie uczniów i ich rodziców z wymaganiami edukacyjnymi z poszczególnych przedmiotów oraz PSO,
- wzmocnienie nadzoru dyrektora w zakresie przestrzegania liczby prac kontrolnych z poszczególnych przedmiotów w ciągu dnia, tygodnia, semestru zgodnie z WSO,
- modyfikacja rozkładu materiału i planu pracy z uwzględnieniem pisemnych prac kontrolnych oraz oceniania form aktywności uczniów,
- wzmocnienie bieżącego informowania rodziców o postępach uczniów,
- wzmocnienie nadzoru dyrektora szkoły w zakresie bieżącego oceniania uczniów,
- celowe wykorzystywanie analiz statystycznych stosowanych do opracowania wyników badań przez nauczycieli,
- szkolenie rady pedagogicznej w ramach WDN (pomiar dydaktyczny, ocenianie kształtujące, metody aktywizujące, EWD),

Dokumenty:

- PSO,
- plany pracy i rozkłady materiału,
- plan nadzoru dyrektora szkoły
- dziennik elektroniczny,
- statut szkoły (WSO),
- rozkłady materiałów,
- dzienniki lekcyjne,
- teczka rad szkoleniowych,
- protokolarz rad szkoleniowych,

5. Doskonalenie umiejętności definicji pojęć i stosowania terminów w praktyce.

- modyfikacja rozkładu materiału i planu pracy z uwzględnieniem umiejętności stosowania przez uczniów definicji pojęć i terminów w praktyce oraz oceniania form aktywności uczniów,

- wzmocnienie nadzoru dyrektora nad włączaniem w proces lekcyjny umiejętności stosowania przez uczniów definicji pojęć i terminów w praktyce,
- włączenie w tematykę wycieczek szkolnych oraz form aktywności (konkursy, wernisaże, wyjazdy)

Dokumenty:

- rozkłady materiału, plany pracy,
- sprawozdania nauczycieli z realizacji programu naprawczego,
- plan nadzoru,
- plan pracy wychowawcy,
- dzienniki lekcyjne – kontrola dyrektora (s. 168)
- dziennik – wycieczki szkolne i wydarzenia z życia klasy (s.9),

6. Kształcenie umiejętności rozwiązywania zadań otwartych i problemowych

- modyfikacja rozkładu materiału i planu pracy z uwzględnieniem umiejętności rozwiązywania zadań otwartych i problemowych oraz oceniania form aktywności uczniów,
- modyfikacja PSO pod kątem kształtowania umiejętności rozwiązywania zadań otwartych i problemowych,
- wzmocnienie nadzoru dyrektora nad włączaniem w proces lekcyjny umiejętności rozwiązywania zadań otwartych i problemowych, w tym w zadaniach domowych, pracach samodzielnych i klasowych,
- włączenie do programu zajęć wyrównawczych umiejętności rozwiązywania zadań otwartych i problemowych

Dokumenty:

- przykładowe arkusze prac kontrolnych wraz z kartoteką oceniania,
- PSO,
- dziennik realizacji godzin z art. 42 KN,
- zeszyt i notatki nauczyciela przygotowanie do lekcji,
- rozkłady materiału, plany pracy,
- sprawozdania nauczycieli z realizacji programu naprawczego,
- plan nadzoru dyrektora szkoły,

7. Rozwiązywanie zadań testowych.

- modyfikacja rozkładu materiału i planu pracy z uwzględnieniem umiejętności rozwiązywania zadań testowych oraz oceniania tych form aktywności uczniów,
- wzmocnienie nadzoru dyrektora nad włączaniem w proces lekcyjny umiejętności rozwiązywania zadań testowych, w tym w zadaniach domowych, pracach samodzielnych i klasowych – obserwacje zajęć.

Dokumenty:

- przykładowe testy;
- arkusz obserwacji zajęć,
- rozkłady materiału, plany pracy,
- raporty z diagnoz wewnętrznych,

8. Kształcenie umiejętności planowania i przeprowadzania doświadczeń

- modyfikacja rozkładu materiału i planu pracy z uwzględnieniem umiejętności rozwiązywania planowania i przeprowadzania doświadczeń oraz oceniania tych form aktywności uczniów,

- analiza realizacji podstawy programowej pod kątem warunków realizacji podstawy programowej z przedmiotów przyrodniczych (planowanie wykonania, doświadczenia, projekty),
- planowanie wycieczek szkolnych pod kątem planowania i przeprowadzania doświadczeń.

Dokumenty:

- arkusz obserwacji zajęć, obserwacja lekcji fizyki (09. 12. 2015),
- rozkłady materiału, plany pracy,
- sprawozdania nauczycieli z realizacji programu naprawczego,
- dziennik realizacji godzin z art. 42 KN,
- plan nadzoru dyrektora szkoły,
- zeszyt, notatki nauczyciela przygotowanie do lekcji – doświadczenia.

9. Kształcenie umiejętności interpretacji tekstu popularno – naukowego

- modyfikacja rozkładu materiału i planu pracy z uwzględnieniem umiejętności interpretacji tekstu popularno – naukowego oraz oceniania tych form aktywności uczniów,
- modyfikacja PSO pod kątem kształtowania umiejętności interpretacji tekstu popularno – naukowego,
- analiza wybranych programów nauczania pod kątem uwzględnienia umiejętności interpretacji tekstu popularno – naukowego,
- wzmocnienie nadzoru dyrektora nad włączaniem w proces lekcyjny umiejętności interpretacji tekstu popularno – naukowego , w tym w zadaniach domowych, pracach samodzielnych i klasowych – obserwacje zajęć.

Dokumenty:

- arkusz obserwacji zajęć,
- rozkłady materiału, plany pracy,
- sprawozdania nauczycieli z realizacji programu naprawczego,
- plan nadzoru dyrektora szkoły,
- PSO,
- zeszyt, notatki nauczyciela przygotowanie do lekcji – doświadczenia.

10. Systematyczne sprawdzanie prac domowych, zlecenie dodatkowych prac z zakresu różnych dziedzin w ramach pracy domowej uczniów.

- modyfikacja rozkładu materiału i planu pracy z włączeniem w proces lekcyjny dodatkowych prac z zakresu różnych dziedzin w ramach pracy domowej uczniów oraz oceniania tych form aktywności uczniów,
- modyfikacja PSO pod kątem bieżącego oceniania prac z zakresu różnych dziedzin w ramach pracy domowej uczniów,

Dokumenty:

- przykładowe prace, referaty,
- PSO,
- dziennik lekcyjny – s.110-135
- sprawozdania nauczycieli z realizacji programu naprawczego,
- rozkłady materiału, plany pracy.

11. Modyfikowanie i wzbogacanie oferty zajęć pozalekcyjnych. Organizacja procesu nauczania uwzględniająca potencjał każdego ucznia

13

- diagnoza uzdolnień i zainteresowań uczniów w celu stworzenia oferty edukacyjnej szkoły,
- modyfikacja rozkładu materiału i planu pracy pod kątem możliwości wszechstronnego rozwoju ucznia,
- opracowanie i wdrożenie planu pracy z uczniem zdolnym poprzez modyfikację sposobów kształcenia(dni z nauką z firmą „Edu Fun”, „Festiwal Nauki” organizowany przez Politechnikę Koszalińską, współpraca ze studentami z Lublina w ramach wolontariatu, prowadzenie zajęć przygotowujących konkursów, przeglądów, wystaw i występów),
- przydzielenie przez organ prowadzący dodatkowych godziny na zajęcia z chemii, geografii, biologii i fizyki, na których nauczyciele wyrównywali szanse edukacyjne uczniów ale i rozwijali zainteresowania swoimi przedmiotami stosując różnorodne metody aktywizujące,
- modyfikacja działalności charytatywnej szkoły (włączenie rodziców do działań szkoły, działalność Szkolnego Koła „Caritas”),
- współpraca z instytucjami wpierającymi w szkołę w realizacji zadań wzbogacających proces nauczania.

Dokumenty:

- oferta edukacyjna szkoły w zakresie zajęć pozalekcyjnych,
- plan pracy z uczniem zdolnym,
- dzienniki lekcyjne,
- karty wycieczek szkolnych i wydarzeń z życia klasy (s.9),
- sprawozdanie SKC, SU,
- sprawozdania nauczycieli,
- protokół z przyznania nagród pieniężnych Wójta Gminy Darłowo (konkursy),
- teczka rad szkoleniowych, protokolarz rad szkoleniowych,
- dzienniki zajęć pozalekcyjnych i zajęć specjalistycznych,
- kronika szkoły,
- dziennik realizacji godzin z art. 42 KN,
- zeszyt, notatki nauczyciela przygotowanie do lekcji – doświadczenia,

12. Stosowanie metod aktywizujących uczniów

- opracowanie harmonogramu pracy WDN uwzględniającego szkolenia z zakresu oceniania kształtującego i wykorzystania metod aktywizujących w procesie lekcyjnym,
- włączenie do planu nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły szkolenia rad pedagogicznych z zakresu wykorzystania metod aktywizujących w procesie lekcyjnym,
- modyfikacja rozkładów materiału i planu pracy z wykorzystaniem metod aktywizujących w procesie lekcyjnym.

Dokumenty:

- arkusze obserwacji zajęć,
- teczka rad szkoleniowych,

- protokolarz rad szkoleniowych,
- sprawozdania nauczycieli z realizacji programu naprawczego,

13. Dzielenie się wiedzą i doświadczeniem

- opracowanie harmonogramu spotkań zespołów przedmiotowych celem dzielenia się wiedzą i doświadczeniem,
- opracowanie harmonogramu lekcji otwartych,
- przeprowadzenie lekcji otwartej w obecności zaproszonych nauczycieli,
- diagnoza potrzeb nauczycieli w kierunku doskonalenia zawodowego uwzględniająca w szczególności sposób program poprawy efektywności kształcenia z przedmiotów przyrodniczych,
- opracowanie harmonogramu rad szkoleniowych na podstawie przeprowadzonej wcześniej diagnozy,
- szkolenie rady pedagogicznej w ramach WDN (pomiar dydaktyczny, ocenianie kształtujące, metody aktywizujące, EWD),
- obserwowanie lekcji prowadzonych przez opiekunów stażu dla nauczycieli odbywających staż na wyższy stopień awansu zawodowego.

Dokumenty:

- protokoły zespołów przedmiotowych,
- protokolarz rad pedagogicznych,
- teczka rad szkoleniowych,
- sprawozdania nauczycieli z odbytych staży i oceny za okres stażu,
- obserwacje zajęć,
- sprawozdanie WDN.

14. Doskonalenie nauczycieli

- diagnoza potrzeb nauczycieli w kierunku doskonalenia zawodowego uwzględniająca w szczególności sposób program poprawy efektywności kształcenia z przedmiotów przyrodniczych,
- opracowanie harmonogramu rad szkoleniowych na podstawie przeprowadzonej wcześniej diagnozy,
- uczestniczenie nauczycieli w szkoleniach zewnętrznych: grantach, kursach doskonalących, kursach e - learningowych, studiach podyplomowych.

Dokumenty:

- sprawozdanie z WDN,
- harmonogram rad szkoleniowych (plan nadzoru),
- teczki akt osobowych,
- arkusze autoanalizy pracy nauczycieli,
- teczka rad szkoleniowych (ocenianie kształtujące, pomiar dydaktyczny, metody aktywizujące w kształceniu, EWD).

15. Indywidualizacja procesu nauczania uczniów z opiniami PPP oraz uczniami zdolnymi

- analiza rozkładów materiału nauczania pod kątem dostosowania ich do specyficznych możliwości uczniów z uwzględnieniem wybranego programu,

15

- przeanalizowanie opinii i orzeczeń ppp i zorganizowanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej w postaci zajęć specjalistycznych (korekcyjno – kompensacyjnych, rewalidacyjnych, dydaktyczno – wyrównawczych),
- organizowanie przez nauczycieli zajęć z uczniami chętnymi poszerzających zdolności, pasje i zainteresowania w ramach SKC, ZHP, przygotowania do konkursów i przeglądów,
- diagnoza potrzeb nauczycieli na rok szkolny 2016/2017 w kierunku doskonalenia zawodowego uwzględniająca w szczególności sposób programy poprawy efektywności kształcenia w gimnazjum,
- zaplanowanie na rok szkolny 2016/2017 szkoleń rady pedagogicznej na temat: „Zalecenia wynikające z orzeczeń lub opinii PPP, a dostosowanie wymagań edukacyjnych na wszystkich etapach edukacyjnych”, „ Indywidualizacja w toku lekcji”, które będą miały na celu pogłębienie umiejętności pracy z uczniem o specyficznych trudnościach w uczeniu się.

Dokumenty:

- protokół z przeprowadzonej diagnozy WDN,
- dzienniki zajęć specjalistycznych,
- protokół z przyznania nagród pieniężnych Wójta Gminy Darłowo (konkursy),
- arkusze autoanalizy pracy nauczycieli,
- gablota „osiągnięcia uczniów”,
- informacje nauczycieli o formach dostosowania procesu nauczania uczniów z opiniami PPP,
- dokumentacja pedagoga i psychologa szkolnego.

16. Współpraca z rodzicami w zakresie współodpowiedzialności za rzeczywisty poziom nabytych przez dziecko wiadomości i umiejętności

- opracowanie harmonogramu zebrań z rodzicami i dni otwartych,
- przekazania informacji dla rodziców o innych sposobach komunikowania się ze szkołą w sprawie swoich dzieci poprzez informacje w zeszytach korespondencyjnych, konsultacje indywidualne, dziennik elektroniczny, e-mail, kontakt telefoniczny,
- opracowanie harmonogramu szkoleń dla rodziców,
- przeprowadzenie szkoleń dla rodziców z Zachodniopomorskim Rzecznikiem Praw Dziecka i z psychologiem klinicznym, terapeutą z poradni zdrowia psychicznego,
- analiza frekwencji uczniów przez wychowawców celem wzmocnienia nadzoru wychowawcy we współpracy z pedagogiem szkolnym nad uczęszczaniem uczniów na zajęcia,
- prowadzenie badań ankietowych wśród rodziców w ramach ewaluacji wewnętrznej, celem poznania opinii rodziców o szkole i poprawy efektywności nauczania.

Dokumenty:

- dzienniki lekcyjne (zebrania z rodzicami s.12-13)
- dziennik pedagoga
- zeszyty korespondencyjne uczniów
- dziennik elektroniczny
- raport z Ewaluacji Wewnętrznej
- analiza frekwencji uczniów

- protokół z zebrania z rodzicami –teczka wychowawcy

17. Ewaluacja PSO

- szkolenie rady pedagogicznej w ramach WDN (ocenie kształtujące),
- modyfikacja PSO z poszczególnych przedmiotów dostosowująca do przepisów oświatowych i WSO,
- wzmocnienie nadzoru dyrektora szkoły w zakresie bieżącego oceniania uczniów i obserwacji zajęć pod kątem wdrażania motywujących sposobów oceniania,
- modyfikacja PSO pod kątem kształtowania umiejętności rozwiązywania zadań otwartych i problemowych

Dokumenty:

- Statut Szkoły,
- PSO do przedmiotów przyrodniczych,
- teczka Rad Szkoleniowych,
- plan nadzoru dyrektora szkoły.

Nie stwierdzono nieprawidłowości we wdrażaniu programu w roku szkolnym 2015/2016.

Zaleceń nie wydano.

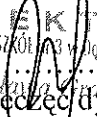
Zgodnie z § 16 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. Nr 168, poz. 1324 z późniejszymi zmianami) dyrektor w terminie 7 dni od otrzymania protokołu kontroli może zgłosić do organu sprawującego nadzór pedagogiczny pisemne umotywowane zastrzeżenia do ustaleń w nim zawartych.

Protokół podpisali:

13.10.2016r.
 DYREKTOR
 ZESPÓŁU SZKÓŁ nr 13 w Dobkach
 (data, podpis dyrektora szkoły) *Wiesława Czarbińska*

 STARSZY WIZYTATOR
 Izabella Kamińska-Ćwińska
 STARSZY WIZYTATOR
 (data i podpis przeprowadzającego kontrolę) *Wiedźma*

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje dyrektor szkoły, a drugi włącza się do akt kontroli.

Poświadczam odbiór protokołu kontroli 13.10.2016r.
 DYREKTOR
 ZESPÓŁU SZKÓŁ nr 13 w Dobkach
 (data, podpis i imienna pieczęć dyrektora szkoły) *Wiesława Czarbińska*

